

ELINIKÄISEN OHJAUKSEN STRATEGIA 2020-2023

Keskustellen kohti Pohjois-Pohjanmaan ELO-toimintasuunnitelmaa

<https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/162576>

Saavutettavasti ja
asiakaslähtöisesti

Digitaalisesti ja monikanavaisesti

Laadukkaasti

Yhdenvertaisesti ja kestävästi

Monialaisesti ja koordinoitusti

Tietoon perustuen

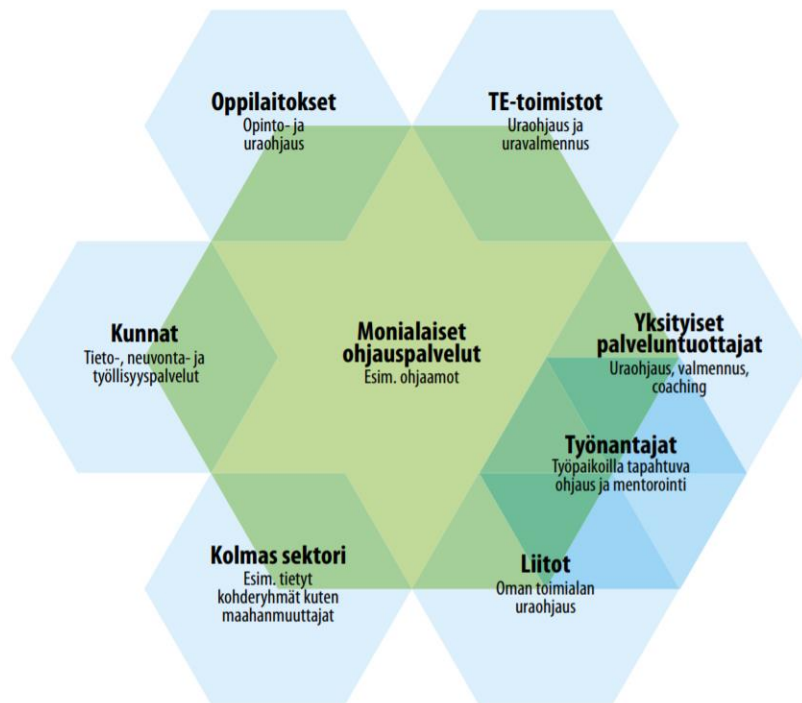
Ohjausta tulee kehittää ja toteuttaa
tulevina vuosina Suomessa:

Elinikäisen ohjauksen strategia tarkastelee laajasti eri sektoreiden toimia

*Elinikäinen ohjaus on yksi keskeinen väline tuettaessa yhteiskuntaa työelämän ja osaamisen murroksessa. Ohjauksella voidaan vaikuttaa työllistymisen kannalta tärkeään **osaamisen hankkimiseen, siirtymien sujuvuuteen sekä osuvien ja mielekkäiden koulutus- ja työurien rakentumiseen** niin opiskelussa, palkkatyössä, yrittäjänä tai muissa työn tekemisen muodoissa. Välittömien taloudellisten hyötyjen lisäksi ohjauksella voidaan vaikuttaa **laajempien yhteiskunnallisten tulosten saavuttamiseen, osaavan työvoiman saatavuuteen, kohtaantoon, parempaan työelämään sekä elinkeinoelämän ja yhteiskunnan uudistumiskykyyn.***

Elinikäisen ohjauksen strategia 2020-2023

Kuva 2. Elinikäisen ohjauksen toimijakenttä

Elinikäisen ohjauksen strategiset tavoitteet

Saavutettavasti ja asiakaslähtöisesti

Jokaisella on mahdollisuudet ja taidot tehdä tietoisesti suunnitelmia sekä koulutus- ja työurapäätöksiä muuttuvassa työn maailmassa

Digitaalisesti ja monikanavaisesti

Toimiva jatkuvan oppimisen digitaalinen palvelukokonaisuus, jossa ohjaus ja urasuunnittelunäkökulma ovat keskiössä palvelun sujuvasti elinikäistä oppijaa mm. tekoälyä hyödyntäen

Laadukkaasti

Ohjaustyötä tekevillä on valmiudet ja osaaminen laadukkaaseen monikanavaisen ohjaustyöhön

Yhdenvertaisesti ja kestävästi

Ohjaus edistää tasa-arvoista, oikeudenmukaista ja monimuotoista yhteiskuntaa Suomessa

Monialaisesti ja koordinoitusti

Ohjausta toteuttavien sektoreiden yhteistyö on sujuvaa ja työnjako selvää ja kehittämistoimet suunnitellaan ja tehdään monihallinnollisena yhteistyönä

Tietoon perustuen

Ohjauksen järjestämistä koskevat päätökset perustuvat tietoon ja tiedonhallintavälineet tuovat jatkuvuutta koko elinkaaren aikaiseen ohjaukseen

Haaste 2: Elinikäisen ohjauksen kokonaisuudessa on koordinaatiotarpeita

- Ohjauspalvelut ovat monimuotoistuneet. Tämä on ollut tarpeellista, mutta koordinoinnissa on haasteita.
- Ohjaustoiminta, sen hallinto ja ohjauksen kehittäminen ovat edelleen hajautuneet eri sektoreille ja ministeriöihin → ei ole olemassa tahoja, jolla olisi päivittyvä kokonaiskuva elinikäisen ohjauksen saatavuudesta, laadusta ja kehittämiskohteista.
- Siiloutunut rakenne hidastaa ja jopa estää osaltaan ohjauksen kehittämistyön vaikuttavuutta.
- Tärkeys POP-ELO: 1.

”Koordinoinnin kehittäminen luo pohjan ELO-kehittämistyölle. Tällä hetkellä valtakunnallinen kokonaisuus on hajanainen ja vaikeasti hahmotettava.”

”ELY-keskusten ELO-koordinointi voisi vastata koordinaatiotarpeisiin, jos resurssia olisi aidosti olemassa. Nyt vaarana, että koordinaatiotehtävä jää nimelliseksi.”

”Sen sijaan, että valtakunnallisesti ajetaan vuosikausia tiettyjä kehityskohteita, tulisiko katse välillä kääntää alueille, joilla tehdään aktiivista kehitystyötä samoissa aiheissa?”

”Kuinka käy Ohjaamojen menestystarinan, kun hankkeet päättyvät ja alkaa arki? Aiemmistä virheistä tulisi valtakunnallisesti ottaa oppia.”

”Osaamisen tunnustamisessa vielä pohtimisen ja mylläämisen tarvetta.”

”Ohjauksen kentälle tarvitaan yhtenäisiä mittareita ja pohdittuja kriteerejä, jotta datan kerääminen ja analysointi mahdollistuu.”

”Palvelumuotoilulla voitaisiin purkaa siiloutumista, mutta idean käyttöönotto ei ole helppoa organisaatioissa.”

”Miten perustettava jatkuvan oppimisen palveluorganisaatio vastaa näihin haasteisiin?”

5. Monialaisesti ja koordinoidusti

- **Pitkän tähtäimen tavoitteena on, että ohjausta toteuttavien sektoreiden yhteistyö on sujuvaa ja työnjako selvää. Eri sektoreilla valmisteltavat ohjauksen kehittämistoimet suunnitellaan ja tehdään yhä enemmän monihallinnollisena, eri hallinnonalojen yhteistyönä.**
- **Hallituskauden 2020-2023 aikana:**
 - Kootaan valtakunnallinen pysyvä rakenne koordinoimaan elinikäisen ohjauksen kokonaisuutta ja tukemaan valtakunnallisia, alueellisia ja paikallisia toimijoita, esimerkiksi osana jatkuvan oppimisen palveluorganisaatiota.
 - Valtakunnallisten ohjaus- ja neuvontapalveluiden suunnittelussa ja toteutuksessa hyödynnetään niin kansallisia kuin kansainvälisiä malliesimerkkejä.
 - Monialaisten ohjauspalveluiden tukea, lainsäädäntöä ja tiedolla johtamista kehitetään vuoropuhelussa työllisyyden ja jatkuvan oppimisen palveluorganisaatioiden kanssa.

"Koordinaatiota on kehitettävä ja resursoitava. Kyse merkittävästä asiasta." "Näin päällekkäinen työ vähenee ja palveluiden tehokkuus lisääntyy."

"Alueellisen tason koordinaatioon on satsattava lisää, tämä lähes unohduksissa. Kehitetään koordinaattorien osaamista, verkostotoimintaa ja yhteistyötä."

"Ohjaustyöhön yhtenäisemmät käytännöt, toimijoiden vuoropuhelua ja yhteistyötä, koordinoitusti." "Parhaiden käytäntöjen toimintamuotojen kehittäminen horisontaalisesti ja vertikaalisesti."

"Systemaattisen ohjauksen palautejärjestelmän rakentaminen ja käyttöönotto tai käytössä olevien harmonisointi."

"Systemaattinen tiedon analysointi, kehittämiskohteet, työnjako eri tasoilla (valtakunnallisesti, alue, yksittäinen organisaatio)."

"Ennakointitietoa lisää ja muotoiltuna käyttäjäystävälliseksi kansalaisille ja ohjausalan ammattilaisille."

"Monialaisten ohjauspalvelujen jatkuva kehittäminen kaiken ikäisille. Vakinaiseen ja pysyvämpään toimintaan, rakenteet ja koordinaatio tukena."

Pysyviä ja kehittyviä
monialaisia ohjaus-
ja neuvontapalveluja,
ympäri maakuntaa

Hyvin koordinoitu
alueellinen ELO-
yhteistyöryhmän
työskentely

Oppijan oikeus –
hankkeessa on koottu
tietoa ohjauksen
tueksi, tehty
moniammatillista ja –
tahoista yhteistyötä

TET-jaksot ja
tutustumispäivät:
OSAO, OPAO, SDO

Erityistä tukea
tarvitsevien nuorten
tutustumis-
mahdollisuudet lukioon

Nopo-toiminta

Peruskoulun ja
lukion yhteistyö
alueella hyvin
idulla

Lukioiden
esittelyvideot

ELO-yhteistyöryhmän tunnistamia hyviä käytäntöjä alueella

Elinikäisen ohjauksen (ELO) toiminta Suomessa

Elinikäisellä ohjauksella tarkoitetaan erilaisia toimia, joiden avulla kaikenikäiset kansalaiset pystyvät missä tahansa elämänvaiheessa: tunnistamaan valmiutensa, taitonsa ja kiinnostuksensa; tekemään mielekkäitä koulutukseen ja ammattiin liittyviä päätöksiä; hallitsemaan yksilöllistä kehityskaartaan koulutus-, työ- ja muissa ympäristöissä, joissa valmiuksia ja taitoja opitaan ja/tai käytetään

ELO-ryhmien
yhteystiedot löytyvät
ELO-torilta:

[https://peda.net/hankkeet/
elotori/eloryhm%C3%A4t](https://peda.net/hankkeet/elotori/eloryhm%C3%A4t)

**TEM JA OKM:
Valtakunnal-
linen
ELO-foorumi**

**ELO-
työjaos**

**ELY-KESKUKSET
(15 kpl):
alueellinen ELO-
koordinointi +
ELO-
yhteistyöryhmä (21
kpl, 5 ruotsink)**

Pohjois-
Pohjanmaa
n ELO-
yhteistyö-
ryhmä

**ELO-
toimija-
verkosto**

**Ohjausalan
ammattilainen**

Lisätietoa: <http://www.elo-opas.fi/1-elinikainen-ohjaus/> ja <https://peda.net/hankkeet/elotori>

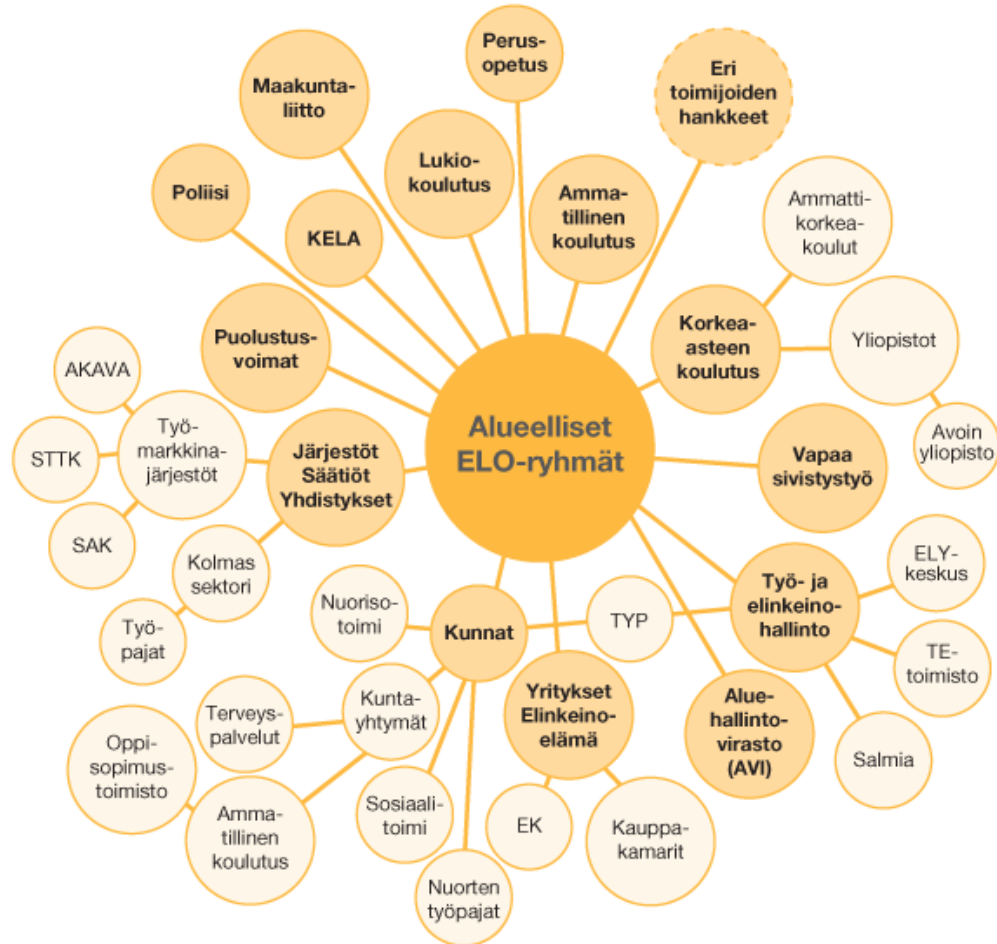
TEM & OKM: Elinikäisen ohjauksen koordinointi ELY-alueella:

- Monikanavaiset tno-palvelut: kehittämistyön seuraaminen, osallistuminen osana valtakunnallisesti rakennettavia palveluja
- Kansalaisten koulutus- ja työelämäratkaisujen osuvuutta edistävien TNO-palvelujen resurssien raportointi (ml. yhteistyörakenteet, työnjako, palvelujen saatavuus)
- Ohjauksen laadun arviointi, tulosten seuranta, ohjausosaamisen kehittäminen

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

ELY-keskusalueiden elinikäisen ohjauksen yhteistyöryhmien toimijatahoja

tavoitteita

Pohjois-Pohjanmaan ELO-ryhmän tehtäviä
Yhteistyöryhmä:

- edistää ja kehittää palveluiden tuottajien verkostoa, yhteistyötä ja osaamista alueella
- edistää ohjauspalveluiden saatavuutta ja laatua Pohjois-Pohjanmaalla
- tukee monikanavaisten tieto-, neuvonta- ja ohjauspalveluiden kehittämistyötä osana valtakunnallisesti rakennettavia palveluja
- selvittää ohjausosaamisen kehittämistarpeita sekä järjestää alan täydennyskoulutusta ja verkostotapaamisia
- seuraa ja arvioi ohjauspalveluiden strategian toimeenpanosuunnitelman toteutumista ja päivittämistä
- tekee kannanottoja ja esityksiä elinikäisen ohjauksen palveluihin liittyen.

ELO-toiminta 2019

TEHTÄVÄ:

Karvin nivelvaihe-
kyselyyn
vastaaminen

KOKOUS 10.1.
Nivel- ja
siirtymävaihe-
työpaja

Siirtymävaiheet
alle 29-vuotiaan
koulutuspolulla -
raportti

Sparrausta
Raahen
Ohjaamolle 8.2.

ELO-esittelyä ja
uraohjauspuhetta
OpinTorin digiloikka-
semmassa 22.3.

ELO-esittelyä Oulun
yliopiston opiskelijoille,
tutkimusyhteistyötä 19.3.

KOKOUS 26.2.
Jatkuvan oppimisen
edistäminen
korkeakouluissa,
työelämä- ja
ohjauspalvelut

SEMINAARI 9.5.
Työelämän tulevaisuus
(yhteistyössä Työelämä
2020 ja PP Liitto)

ELO-esittelyä ja
uraohjauspuhetta
Teddy-semmassa 10.5.

SEMINAARI 4.6.
Avaimia kohtaamiseen
(yhteistyössä PITKOS-
hankkeen kanssa)

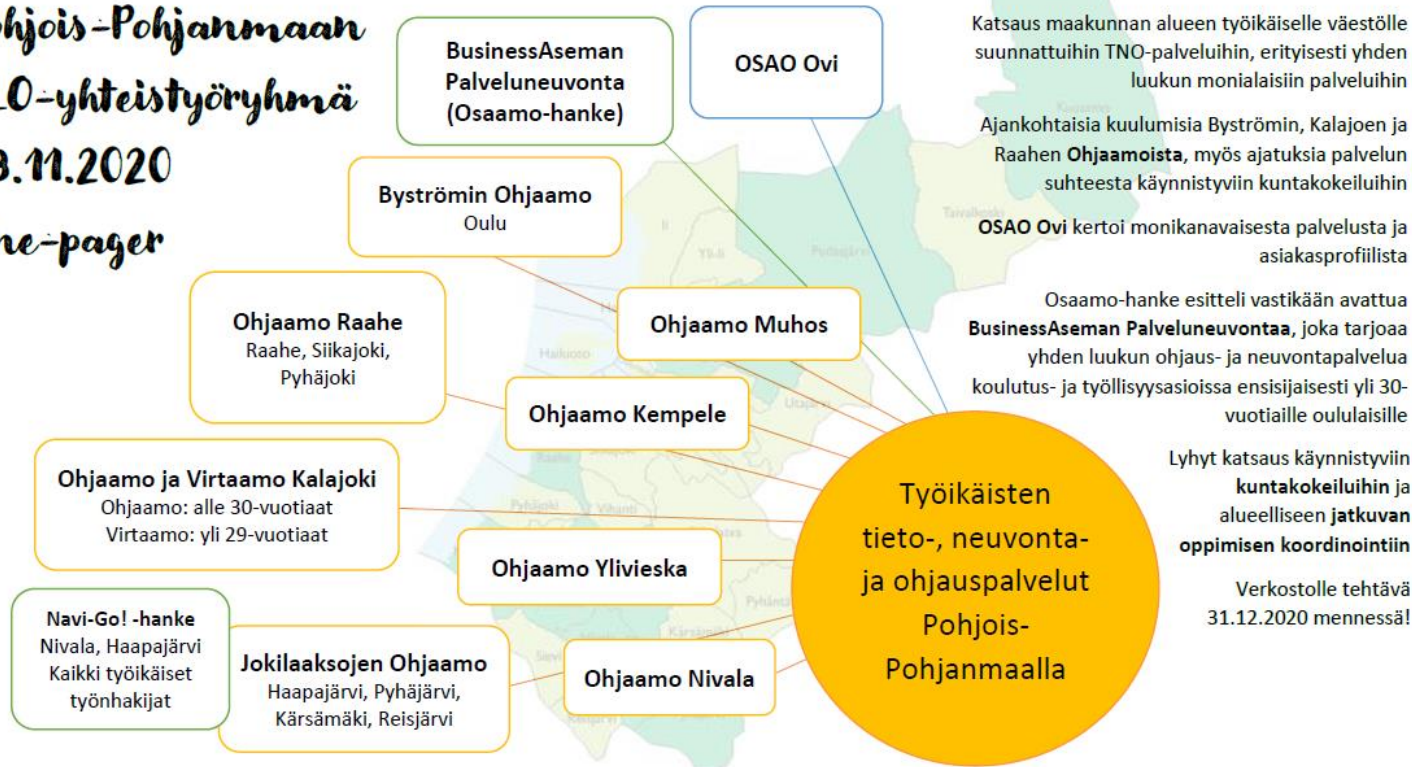
KOKOUS 12.6.
Ajankohtaista:
hallitusohjelma,
työllisyyskokeilut,
ESR-haku

TEHTÄVÄ:

Alueen haasteet,
vaikuttavuustavoite,
mittarit

KOKOUS 6.9.
Valtakunnallinen
ELO-ryhmien
yhteinen kokous
"Työn murros ja
jatkuva oppiminen
ohjausjärjestelyjen
näkökulmasta"

Pohjois-Pohjanmaan ELO-yhteistyöryhmä 23.11.2020 One-pager

Toimijaverkoston Facebook-ryhmä: “Ohjausverkosto Pohjois-Pohjanmaa”

https://www.facebook.com/groups/271200719902341/?epa=SEARCH_BOX

ELO-yhteistyöryhmän materiaalit: ELO-tori

<https://peda.net/hankkeet/elotori/eloryhm%C3%A4t/pe3>

OPH: Elinikäinen ohjaus –sivu

<https://www.oph.fi/fi/palvelut/elinikainen-ohjaus>

**ELY-keskukset: Elinikäinen ohjaus –
sivu**

<http://www.ely-keskus.fi/web/ely/elinikainen-ohjaus1>

Koordinointi luo pohjan ELO-kehittämistyölle. Valtakunnallinen kokonaisuus on hajanainen ja vaikeasti hahmotettava.

Riittävästi resurssia ELY-keskuksen ELO-koordinointiin

Oppivelvollisuuden laajentuminen tuo kehitettävää: peruskoulu – toinen aste – yhteistyö ja työnjako sijoittumisissa ja keskeyttämisissä

Kaiken ikäisille monialaiset ohjauspalvelut, jatkuva kehittäminen, vakinaisempaan toimintaan

Alueellisen tason koordinointiin satsattava. Kehitettävä osaamista, verkostotoimintaa ja yhteistyötä.

Miten jatkuvan oppimisen palveluorganisaatio vastaa näihin haasteisiin?

Julkiset toimijat: yhteistyön tiivistäminen yrityskentän kanssa

Monialaisten ohjauspalveluiden tukea tulee kehittää edelleen, yhdessä työllisyyden ja jatkuvan oppimisen organisaatioiden kanssa

Yhtenäisiä mittareita ja pohdittuja kriteerejä ohjauksen kentälle, yhtenäinen palautejärjestelmä > datan kerääminen ja analysointi mahdollistuu

Kuka koordinoi ohjausta?

Ohjaamojen tukeen ja koordinointiin tulee kiinnittää huomiota, kun hankkeet päättyvät

Ennakointitietoa lisää, muotoiltuna käyttäjäystävälliseksi

Valpas-palvelun jatkaminen

Ohjaustyöhön yhtenäisemmät käytännöt, vuoropuhelua ja yhteistyötä, koordinoitusti

Tulisiko katse kääntää alueille, joilla tehdään aktiivista kehittämistyötä ELO-aiheissa? Nyt valtakunnallisesti ajetaan vuosikausia tiettyjä kehityskohteita.

Osaamisen tunnustamisessa vielä pohtimisen ja mylläämisen tarvetta

ELO-yhteistyöryhmän tunnistamia haasteita & kehitettäviä asioita alueella (/valtakunnallisesti?)

Keskustellen kohti toimintasuunnitelmaa

- JAMBOARD:
- Mitä ajatuksia tämä strategian tavoite herättää?
- Mikä kokemuksenne mukaan toimii hyvin alueellamme?
- Mitä puuttuu, mitä pitäisi kehittää? Mitä pitäisi kehittää tai tehdä nimenomaan **alueellisesti**?

Strategian toteutumisen seuranta

- **ELO-foorumi ja työjaosto laativat alkuvuoteen 2021 mennessä toimintasuunnitelman strategian esitysten toimeenpanemiseksi ja rahoittamiseksi.**
 - Tähän sisältyy kuvaus ja tuki alueellisten ELO-verkostojen roolista strategian jalkauttamisessa.
 - Jokaiselle keskeiselle esitykselle määritellään seurantamittari.
- **ELO-foorumi seuraa säännöllisesti strategian toteutumista ja huolehtii, että elinikäiselle ohjaukselle asetetaan strategisia tavoitteita myös seuraavalle hallituskaudelle.**

Kiitos!

Seuraava työpaja:

ke 31.3. klo 9-10

Tietoon perustuva päätöksenteko

Kaikkien työpajojen esite/ohjelma ja linkit
tapahtumiin löytyvät [ELO-torilta](#).

Yhteystiedot:

Teea Oja

Asiantuntija, Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus

Pia Kangas

Jatkuvan oppimisen koordinaattori, Pohjois-
Pohjanmaan ELY-keskus

Etunimi.sukunimi @ ely-keskus.fi

